

**Експертний висновок
до законопроекту згідно зі статтею 27
Бюджетного кодексу України**

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про столицю України – місто-герой Київ» (далі – законопроект), внесений народними депутатами України Клочком А. А., Корявченковим Ю. В., Стефанчуком Р. О. та іншими (реєстр. № 2143 від 13.09.2019).

2. Завдання законопроекту

Законопроектом пропонується викласти у новій редакції Закон України «Про столицю України – місто-герой Київ», зокрема передбачити положення в частині:

- розмежування посад Київського міського голови (обирається через прями вибори) та голови Київської міської державної адміністрації (призначається на посаду та звільняється з посади Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України);

- відновлення обов'язкового функціонування районних у місті Києві рад;

- визначення сфери компетенцій Київської міської та районних у місті Києві рад, Київської міської державної адміністрації;

- визначення повноважень Київського міського голови, голів районних у місті Києві рад та голів виконавчих комітетів відповідних рад, голови Київської міської державної адміністрації;

- встановлення порядку перевірки та опротестування головою Київської міської державної адміністрації актів місцевого самоврядування;

Також пропонується внести зміни до законів України:

- «Про місцеве самоврядування в Україні» в частині визначення терміну «районні у місті ради»;

- «Про місцеві вибори» щодо зменшення кількості депутатів місцевої ради із 120 до 84 депутатів при чисельності виборців понад 2 мільйони, щодо поширення положень про утворення виборчих округів під час призначення позачергових виборів.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Згідно з пояснювальною запискою до законопроекту його прийняття не призведе до зміни показників Державного бюджету України.

Разом з тим законопроектом передбачається реорганізувати Київську міську державну адміністрацію та наділити її контрольно-наглядовими та

координаційними функціями. Водночас відсутні норми щодо джерел утримання голови Київської міської державної адміністрації як окремої посадової особи, його заступників та структурних підрозділів міської державної адміністрації.

Крім того, реалізація положень законопроекту потребуватиме додаткових коштів:

- з бюджету м. Києва на утримання районних у місті Києві рад та їх виконавчих органів;
- з державного бюджету на проведення виборів депутатів районних у м. Києві рад.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Оскільки суб'єктом права законодавчої ініціативи не подано фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) всупереч вимогам частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс), у зв'язку з відсутністю показників для обрахунку відповідних положень законопроекту, Міністерство фінансів України позбавлене можливості спрогнозувати обсяг додаткових видатків з державного та місцевих бюджетів.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація законопроекту може потребувати додаткових витрат з державного бюджету в поточному бюджетному періоді.

Прикінцевими положеннями законопроекту пропонується призначити на 8 грудня 2019 року позачергові вибори Київського міського голови та депутатів Київської міської ради. При цьому фінансово-економічних обґрунтувань (включаючи відповідні розрахунки) розробником не надано (у Законі України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» видатки на проведення місцевих виборів передбачені Центральній виборчій комісії за програмою за КПКВК 6741020 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» в обсязі 247,0 млн гривень).

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини.

Визначення у статті 12 законопроекту сфери компетенції районних у місті Києві рад суперечить нормам:

- статті 41 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», якою встановлено, що обсяг і межі повноважень районних у містах рад та їх виконавчих органів визначаються відповідними міськими радами за узгодженням з районними у містах радами з урахуванням загальноміських інтересів та колективних потреб територіальних громад районів у містах;

- статті 68 Кодексу, якою встановлено, що склад доходів та видатків бюджетів районів у містах (у разі їх створення) визначається міською радою відповідно до повноважень, переданих районним у містах радам.

Положення частини шостої статті 23 законопроекту щодо передбачення у Державному бюджеті України додаткових субвенцій безпосередньо до районних бюджетів в місті Києві потребує виключення. Статтею 6 Кодексу встановлено, що зведений бюджет України включає показники Державного бюджету України, зведеного бюджету Автономної Республіки Крим та зведених бюджетів областей, міст Києва та Севастополя. В свою чергу, зведений бюджет міста з районним поділом включає показники міського бюджету та бюджетів районів, що входять до його складу.

Загалом законопроектом (стаття 23) передбачається врегулювати питання бюджету міста Києва та його особливостей, зокрема, щодо складових бюджету міста Києва, формування доходів бюджету міста Києва і районних бюджетів в місті Києві, розмежування видів видатків між міським бюджетом міста Києва та районними бюджетами в місті Києві, визначення видатків на виконання столичних функцій у Державному бюджеті України окремим рядком, міжбюджетних відносин між бюджетами різних рівнів.

Водночас відносини, які виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання та контролю за дотриманням бюджетного законодавства, і питання відповідальності за порушення бюджетного законодавства регулюються Кодексом та нормативно-правовими актами, прийнятими на його виконання.

Бюджетна система України і Державний бюджет України встановлюються виключно Кодексом та законом про Державний бюджет України, якщо іншим нормативно-правовим актом бюджетні відносини визначаються інакше, ніж у Кодексі, застосовуються відповідні норми Кодексу (стаття 4).

З огляду на зазначене, питання бюджету міста Києва та бюджетів районів у містах врегульовані Кодексом, а у законодавчому акті, що визначає спеціальний статус міста Києва як столиці України, в частині регулювання питань бюджету та бюджетних відносин доцільно застосувати відсильний припис до Кодексу.

У пункті 3 частини першої статті 24 законопроекту слова «обласних бюджетів» слід замінити словами «місцевих бюджетів Київської області».

Оскільки законопроектом передбачається викласти Закон України «Про столицю України – місто-герой Київ» у новій редакції із зміною назви Закону – «Про столицю України – місто Київ», то потребуватиме внесення змін до частини першої статті 67 Кодексу в частині посилання на законодавчий акт, що визначає спеціальний статус міста Києва як столиці України. При цьому зміни до Кодексу можуть вноситися виключно законами про внесення змін до Кодексу (стаття 5).

Оскільки реалізація положень законопроекту потребуватиме додаткових витрат з державного та місцевого бюджетів, термін набрання чинності необхідно привести у відповідність до вимог частини третьої статті 27 Кодексу.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту.

Ураховуючи викладене, проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про столицю України – місто-герой Київ» потребує надання фінансово-економічних розрахунків та узгодження з нормами Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Кодексу.

Центральні органи виконавчої влади своїєї позиції щодо суті запропонованих змін не висловили.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Геннадій ПЛІС